

Guia metodològica per visionar el documental “Un Món Diferent. Efectes del canvi climàtic a les comarques gironines”.

El canvi climàtic és un fet real del que se n'estan estudiant els possibles efectes a les nostres vides quotidianes i a les de les generacions futures.

Aquest documental, que culmina la tasca iniciada l'any 2007 per l'exposició itinerant “*Un Món Diferent, efectes del canvi climàtic a casa nostra*”, promou la sensibilització ambiental sobre la problemàtica del canvi climàtic, que es presenta de forma clara, simple i propera, recollint estudis realitzats a les nostres terres, exemplificant els seus efectes en la vida quotidiana i en els espais coneguts, amb intervencions de persones expertes i concretant mesures simples, efectives i reals per a la reducció de les emissions de CO₂ i per a l'adaptació davant els futurs canvis.

Amb la finalitat de treballar en profunditat els continguts del documental a través de l'educació ambiental, s'ha elaborat un seguit de propostes i suggeriments destinats als educadors, perquè es puguin aplicar en diverses situacions, des d'una classe formal fins a un curset, un taller, etc. Les propostes que es detallen a continuació volen promoure sobretot el diàleg i la reflexió sobre l'estat actual del planeta i alhora conèixer quines accions es poden aplicar a nivell personal per mitigar els efectes del canvi climàtic i adaptar-nos així a les nova situació socio-ambiental.

Tal i com diu en Josep Enric Llebot, Catedràtic de Física i Coordinador de l'informe sobre el Canvi Climàtic a Catalunya, i col·laborador d'aquest documental:

“El coneixement és la via més clara del canvi d'actituds”.

1. Audiència recomanada

El documental té com a destinataris tant persones joves com adultes. Així doncs, és una bona eina tant per centres d'educació secundària com per a escoles de formació, espais i escoles d'educació ambiental, així com per la ciutadania en general (amb qui es pot treballar a partir del visionat més una taula rodona, un debat, ...).

UN MÓN DIFERENT

Efectes del canvi climàtic a les
comarques gironines

Una producció de La Copa, SCCL.
amb la col·laboració de The end productions
i el suport del Departament de Medi Ambient i Habitatge

En el cas d'un visionat conjunt, es proposa:

- Abans de projectar el documental és recomanable que l'educador o dinamitzador hagi vist prèviament el documental "*Un Món Diferent*". D'aquesta manera podrà llistar els aspectes més importants del documental a tractar en el debat posterior a la projecció. Alguns dels aspectes a tenir en compte són:

- Canvi climàtic
- Les causes del canvi climàtic

Antròpiques.

La descoberta dels combustibles fòssils.

La revolució industrial i la creença dels recursos il·limitats.

El consum excessiu d'aquests combustibles fòssils.

El transport privat com a principal agent causant del canvi climàtic a les comarques gironines.

- Efectes del canvi climàtic a nivell general:

Increment de la temperatura.

Pujada del nivell del mar.

Disminució de les precipitacions i canvi en la freqüència.

Variació de les regions climàtiques actuals.

Pèrdua de biodiversitat.

- Efectes del canvi climàtic a nivell local (comarques gironines):

Augment de les temperatures i de les onades de calor.

Variació del règim de precipitacions (menys precipitació però més intensa i amb temporals més forts (llevantades)).

Variació del tipus de vegetació mediterrània actual per vegetació semiàrida (pèrdua de boscos i canvi per matollars).

Increment del nombre i la freqüència dels incendis forestals.

Pèrdua de superfície en les platges i major incidència dels temporals sobre els passeigs marítims.

Variacions en el tipus i l'estacionalitat del turisme blanc i del de sol i platja.

Increment de malalties relacionades amb l'aparell respiratori.

Una producció de



Col·labora



Amb el suport de



Generalitat de Catalunya
**Departament de Medi Ambient
i Habitatge**

- Presa de consciència i actuar per mitigar-ne els efectes.
- Mesures de mitigació i adaptació al canvi climàtic:

Ús d'energies renovables.

Canvi en la concepció de la mobilitat i en el model energètic.

Vehicles elèctrics i híbrids.

Desenvolupament i major ús del transport públic.

Bioconstrucció i urbanisme eficient.

Una altra opció també és anotar en quins moments del documental seria interessant parar la projecció i discutir algun contingut exposat en el documental.

2. Propostes per abans de la projecció del documental

1. Fer una breu introducció del documental assenyalant-ne les cinc parts principals:

- El canvi climàtic.
- Causes del canvi climàtic exposades pels experts.
- Efectes generals i locals del canvi climàtic exposades pels científics.
- Propostes de mitigació i adaptació al canvi climàtic.
- Reflexió ètica i filosòfica sobre el futur de la humanitat.

2. Preparar una llista amb les accions individuals i col·lectives que es poden dur a terme per mitigar els efectes del canvi climàtic i adaptar-se a la nova situació socio-ambiental.

3. Distribuir fitxes i demanar que els espectadors escriguin les seves idees, sentiments i preguntes que els vagin apareixent durant la projecció del documental.

4. Abans de projectar *Un Món Diferent* formular algunes o totes les preguntes que es detallen a continuació, amb l'objectiu de motivar i preparar als espectadors perquè utilitzin els seus coneixements sobre temes mediambientals, com a base per a la solució de problemes i l'adopció de mesures:

- Obteniu prou informació sobre les causes i els efectes del canvi climàtic? Si la obteniu, és clara aquesta informació?
- Creieu que els mitjans de comunicació li donen la importància que es mereix?

- Coneixeu mesures i/o propostes d'actuacions que ajudin a mitigar els efectes del canvi climàtic? Creieu que seria interessant conèixer-les més profundament?
- Creieu que vosaltres podeu ajudar a pal·liar els efectes del canvi climàtic a nivell individual? Com ho faríeu?

3. Propostes per després de la projecció del documental Un Món Diferent

Un cop vist el documental és recomanable que es dugui a terme un debat comunitari on tots els espectadors puguin compartir idees, sensacions, experiències i que a la vegada serveixi per exposar els dubtes.

- Quins dels aspectes del documental us han impressionat més?
- Quina nova informació us ha aportat?
- Quins temes presentats al documental us agradaria conèixer més a fons?
- Què podeu fer vosaltres per ajudar a pal·liar els efectes del canvi climàtic?
- Quines idees heu anat anotant durant la projecció del documental?

- 1.** Preguntar quins conceptes són desconeguts pels espectadors i intentar que els resolguin ells mateixos, parlant entre tots.
- 2.** Proposar que els espectadors creïn un pla d'acció personal, a través del qual detallin deu mesures que podrien dur a terme, actualment i immediatament, per ajudar a pal·liar els efectes del canvi climàtic.
- 3.** Dividir el grup en diferents sub-grups i proposar de crear un pla d'acció utilitzant les següents categories:

- A la llar
- A l'escola
- A la feina
- Al barri
- Transport
- Consum
- Govern-legislació
- Educació

UN MÓN DIFERENT

Efectes del canvi climàtic a les
comarques gironines

Una producció de La Copa, SCCL.
amb la col·laboració de The end productions
i el suport del Departament de Medi Ambient i Habitatge

Els grups hauran d'intercanviar idees durant 10 minuts sobre el pla d'acció i en tindran 5 més per presentar-los.

4. Dividir el grup en diferents sub-grups i demanar que es faci una prospecció de com serà el municipi, comarca, etc. d'aquí a 50 anys. Quins canvis creuen que hi haurà en aquests diferents àmbits?

- A la llar
- A l'escola
- A la feina
- Al barri
- Transport
- Consum
- Govern-legislació
- Educació
- Turisme
- Indústria

Els grups hauran de discutir durant 10 minuts sobre la prospecció i en tindran 5 més per presentar-la.

5. Investigar quines entitats es dediquen a l'ecologia i el medi ambient amb l'objectiu d'implicar-se en les seves accions i activitats de forma voluntària.
6. Visitar una planta de tractament de residus (una incineradora, un abocador, una planta de triatge o una planta de compostatge) per valorar la gestió dels residus i del seu reciclatge.
7. Investigar sobre l'origen dels productes que es consumeixen. Quin és el cicle de vida d'aquest producte? D'on ve? Com pot haver arribat fins aquí? Com es recicla?
8. Continuar investigant sobre les causes, els efectes i les propostes de mitigació i adaptació al canvi climàtic a través de la lectura i d'Internet. A continuació es detallen lectures i espais web relacionats amb el canvi climàtic.

Una producció de



Col·labora



Amb el suport de



Generalitat de Catalunya
**Departament de Medi Ambient
i Habitatge**

Per saber-ne més

LECTURES

- ⊙ **Canvi Climàtic. Perspectiva ambiental.** Març 1998, núm. 1. Barcelona Rosa Sensat, 1995. <http://www.ecoterra.org/data/pa12.pdf>
- ⊙ **Jacques, G.; Le Treut, H. El Canvi Climàtic.** Barcelona: Generalitat de Catalunya. Dep. de Medi Ambient i Habitatge, 2005.
- ⊙ **J. L. Gallego. Pingüins a l'Empordà.** Barcelona: Rosa dels Vents, 2006.
- ⊙ **Manteiga, L. Kiotín y la Máquina del Tiempo.** Madrid: Terra, 2006. [http://terracentro.org/publicaciones/libros%20propios/2005%20Libro%20Kiotin.p
df](http://terracentro.org/publicaciones/libros%20propios/2005%20Libro%20Kiotin/Kiotin.pdf)
- ⊙ **Picó, Maria Josep. El canvi climàtic a casa nostra.** Barcelona: Bromera, 2007.
- ⊙ **Gallego, José Luis. Encara hi som a temps?** Barcelona: Columna, 2007.
- ⊙ **Paris, Antoni. La Terra canvia el clima.** Barcelona: Mediterrània, 2007.
- ⊙ **Pecas Estudio. Salvem la Terra: guia visual del canvi climàtic.** Barcelona: Pecas, Random House Mondadori, 2007.
- ⊙ **Madridejos, Antoni. Claus del canvi climàtic.** Barcelona: Ara Llibres, 2007.
- ⊙ **Llebot J.E. El temps està boig? i 74 preguntes més sobre el canvi climàtic.** Barcelona: Rubes, 2007.
- ⊙ **Gore, Albert. Una veritat incòmoda.** Barcelona: Gedisa, 2007.
- ⊙ **Stern, Nicholas. La verdad sobre el cambio climático. El informe Stern.** Barcelona: Paidós, 2007.
- ⊙ **Javier Martín Vide, Josep Enric Llebot, Emilio Padilla i Vicent Alcàntara. Aspectos econòmics del canvi climàtic a Espanya.** Barcelona: Caixa de Catalunya, 2007.
- ⊙ **Figuerola, Heribert. La Societat i el canvi climàtic.** Barcelona: Eumo, 200X.
- ⊙ **Octubre - CADS. X un bon clima. Manual per fer minvar el canvi climàtic i sobre com adaptar-s'hi.** Barcelona: Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible, 2007. <http://www15.gencat.net/cads/AppPHP/images/stories/publicacions/xunbonclima.pdf>

UN MÓN DIFERENT

Efectes del canvi climàtic a les
comarques gironines

Una producció de La Copa, SCCL,
amb la col·laboració de The end productions
i el suport del Departament de Medi Ambient i Habitatge

- ⊙ **Octubre - CADS. X un bon clima. Calculadora de Carboni. Una guia d'acció contra el canvi climàtic.** Barcelona: Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible, 2008.
http://www15.gencat.net/cads/AppPHP/images/stories/publicacions/altrespublicacions/2008/x_un_bon_clima_calculadora_de_carboni.pdf
- ⊙ **Worldwatch Institute. L'Estat del Món 2009: El planeta s'escalfa.** Barcelona: Unescocat (versió catalana), amb la col·laboració del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible (CADS), 2009.

WEBS INTERESSANTS

- ⊙ www.ipcc.ch
Panell Intergovernamental del Canvi Climàtic (IPPC)
- ⊙ www.unfccc.int
Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic
- ⊙ www.iisd.org/climate
Institut Internacional de Desenvolupament Sostenible
- ⊙ www.climatechange.eu.com
http://ec.europa.eu/environnement/climat/campaign/index_es.htm
Webs de la Comissió Europea amb informació i consells sobre el canvi climàtic.
- ⊙ www.mma.es/oecc
Oficina Espanyola de Canvi Climàtic. Documents oficials del Ministerio de Medio Ambiente
- ⊙ www.mediambient.gencat.net/cat/el_medi/C_climatic/
Oficina Catalana del Canvi Climàtic. Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya
- ⊙ www.cilma.org
Consell d'Iniciatives Locals per al Medi Ambient de les Comarques Gironines
- ⊙ www.avesyclima.org
SEO Birdlife. Informació del programa Red Fenològica Nacional, que investiga l'efecte del canvi climàtic sobre alguns aspectes de la biodiversitat
- ⊙ www.accionatura.org/jocAlertaCO2/
Joc de simulació creat per cercar el major nombre de solucions per reduir les emissions de CO₂ en la nostra llar
- ⊙ <http://epa.gov/climatechange/kids/climatesys.html>
Web informativa dedicada a infants i joves, amb consells i jocs per entendre el concepte del canvi climàtic.

Una producció de



Col·labora



Amb el suport de



UN MÓN DIFERENT

Efectes del canvi climàtic a les
comarques gironines

Una producció de La Copa, SCCL.
amb la col·laboració de The end productions
i el suport del Departament de Medi Ambient i Habitatge

- ⊙ [**www.salvemelclima.com**](http://www.salvemelclima.com)
Consells interessants per estalviar energia i un test per valorar els coneixements sobre el canvi climàtic.
- ⊙ [**www.climatium.org**](http://www.climatium.org)
Campanya de la Fundació Ecología y Desarrollo i Fundació Natura per ajudar a mitigar els efectes del canvi climàtic.
- ⊙ [**www.wwf.es/cambioclimatico/cambioclimatico.php**](http://www.wwf.es/cambioclimatico/cambioclimatico.php)
Campanya Internacional de WWF/Adena per crear un moviment global per combatre el canvi climàtic.
- ⊙ [**www.nocambieselclimacambiatu.com/es/portada**](http://www.nocambieselclimacambiatu.com/es/portada)
Iniciativa de Caja Círculo i La Fundación Oxígeno amb l'objectiu de col·laborar d'una forma activa en lluita contra el canvi climàtic amb consells, informació i sensibilització
- ⊙ [**www.climatealliance.org**](http://www.climatealliance.org)
Xarxa de ciutats i municipis implicats en compromisos de mitigació del canvi climàtic
- ⊙ [**www.climatenetwork.org**](http://www.climatenetwork.org)
Xarxa que agrupa a més de 365 ONG's i que treballa per promoure l'acció individual i governamental en relació al canvi climàtic.
- ⊙ [**www.movimientoclima.org**](http://www.movimientoclima.org)
Plataforma integrada per WWF/Adena, Comissions Obreres, Intermon Oxfam, l'OCU i Justícia i Pau
- ⊙ [**www.ceroco2.org**](http://www.ceroco2.org)
Iniciativa de la Fundación Ecología y Desarrollo y de la Fundació Natura
- ⊙ [**www.mycarbonfootprint.eu/es**](http://www.mycarbonfootprint.eu/es)
Calculadora de la petjada ecològica
- ⊙ [**http://www.natgeo.tv/seisgrados/index.asp**](http://www.natgeo.tv/seisgrados/index.asp)
"Seis grados que podrían cambiar el mundo". Interessant Especial de National Geographic, recull imatges, vídeos, biografies i un fòrum.
- ⊙ [**http://www.decreixement.net**](http://www.decreixement.net)
Teranyina d'objectors al creixement
- ⊙ [**http://www15.gencat.net/cads/AppPHP/glaceres/index.htm**](http://www15.gencat.net/cads/AppPHP/glaceres/index.htm)
Eina interactiva per conèixer els efectes del canvi climàtic a les masses de gel més properes.

Si esteu interessats en tenir un DVD per a una projecció general, cal que us poseu en contacte amb La Copa SCCL, al telèfon 872 080 258, o envieu un correu electrònic a: info@lacopa.cc
Us agrairíem que responguéssiu el full de valoració que trobareu a www.lacopa.cc/unmondiferent i ens el retornéssiu omplert a info@lacopa.cc. Les vostres aportacions ens ajudaran a millorar.